

STUDIO MÄLTINRANTA

SUSANNA AUTIO

27.7.-20.8.2024

NUKKA

Keskipäivän helle ajoi P:n sisään putiikkiin, jonka hän huomasi mattokaupaksi. Kauppias ohjasi hänet oitis viileämpään takahuoneeseen virkistymään. Minttuteetä juodessaan P havahtui yllättäen kauppiaan jämäkkään kädenpuristukseen. P ymmärsi kieron virnistyksen tarkoittavan kaupan sinetöintiä. Ne olivat syntyneet kuin taikaiskusta. Myöhemmin iltapäivällä hän hoiperteli uupuneena ja hieman pölmistyneenä takaisin hotellille mattorulla olallaan. Hän oli aurinkolaseja, paitaa ja sataa euroa köyhempi. P ei ollut niitä henkilöitä, jonka sanaan tai kädenpuristukseen ei voinut luottaa, joten hän oli nyt vastahakoinen matonomistaja.

Makuuhuoneeseen levitetty kirjava matto tuntui vievän kaiken huomion. Uudenkarheen pinnan päälle astumista vältelläkseen hän hypähti sänkyynsä suoraan oviaukosta. Matto piti P:tä otteessaan viikkoja. Se oli muistutus huiputuksesta, hänen omasta selkärangattomuudestaan ja heikkoudestaan. Toisaalta maton kuvioinnin, kiemuroiden ja rytmin tuijottaminen kiehtoi häntä. Kuviot kertoivat hänelle tarinaa onnellisesta lapsuudesta, onnistumisen riemusta tai rakastuneen sydämen kiivaista lyönneistä. Tosin huonon päivän jälkeen maton kertomus toisti kuoseissaan pettymyksiä, turhautumista ja epäonnisuutta kuin juoksevan koiran askelmerkit.

Maton nukka tuntui tiheältä kuin eläimen turkki. Sitä pystyi silittämään vastakarvaan ja myötäkarvaan, edestakaisin yhä uudestaan ja uudestaan. Liike rauhoitti P:n levotonta mieltä ja vetoisina iltoina hän jopa kääriytyi maton syleilyyn. Maton paino ja tiiviys oli turvallista. Herättyään aamulla kääreen sisältä kaikki tuntui olevan paremmin.

Vuosien yhteiselämä maton kanssa oli lopulta tasaisen tylsää. Arkipäiväistä päälle tallaamista, tamppaamista ja jopa päälle pissaamista. Mattoa yritettiin raikastaa matonpesupaikalla. Siitä vesivärimäisesti liukenevat värit jättivät jälkeensä haljuuden, järkytyksen ja huijauksen karvaan jälkimaun. Kuviointi ja kuosit olivat enää laimea muisto.

Autotalliin vuosiksi unohdettu matto kaivettiin kevätsiivouksen yhteydessä esiin. Sen sisältä putoili jyräjän papanoita ja reunaan oli nakerrettu nyrkin kokoinen reikä. Matto oli kuitenkin oudon houkutteleva, jopa kutsuva. Rullaan kääriytyminen tuntui tukahduttavalta ajatukselta, joten P antautui makaamaan matolle ensin kankeana mutta hetken kuluttua tutun hajun tuudittamana. Kuin pieni lapsi, jolla on kaikki luotto maailmaan ympärillään ja joka uskaltaa antautua. Niin P teki, antoi periksi. Uskalsi ja antoi anteeksi.

Ja siinä rauhallisesti maatessaan, lähes unen rajamailla, hän tunsu maton liikehtivän allaan. Maton pieni väre, ilmavuus ja keveyden tunne rentoutti P:tä vielä enemmän eikä hän liiemmin kauhistunut, kun matto alkoi kohota ja lentää kohti korkeuksia.

*Että minä menisin ja eläisin täysin.
Enkä ketään kumartaisi turhan syvään.
Enkä ketään en mitään pelkäisi
paitsi omaa jäätymistäni.*

Arja Tiainen (Isolde pakolainen. Helsinki 1981)

Susanna Autio on järvenpääläinen kuvataiteilija, jonka työskentelytavat ja materiaalivalinnat mukautuvat hänelle tärkeiden aiheiden perusteella. Hän käyttää usein kierrätettyä materiaalia. Autio valikoi jokaiseen aiheeseensa tietyn materiaalin ja tekniikan, joka määrittelee lopputuloksen. Yhdistelemällä erilaisia materiaaleja hän luo uusia muotoja tai vääristyneen version todellisuudestamme. Hän on Taidegraafikot ry:n, Suomen Kuvanveistäjien liiton ja Taidemaalariiliiton jäsen. Susanna Autio valmistui Kuvataideakatemiasta vuonna 2020 ja on työskennellyt kuvataiteilijana vuodesta 2000. Hänellä on ollut useita yksityis- ja ryhmänäyttelyitä Suomessa, ja ulkomailla ja hänen teoksiaan on ollut esillä useissa museoissa.